

Sayı : B.13.2.SGK.0.0.10.07.01/01-031/482
Konu : Türkiye-Almanya Sosyal Güvenlik
Sözleşme Aylıklarına Ait İşlemlerin
Taşra Ünitelerine Devri

05/08/2010

GENELGE

2010/91

Halen Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü (SSGM) Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığında yürütülen Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesine göre bağlanacak aylıklara ait işlemlerin 01/07/2010 tarihinden itibaren sosyal güvenlik il müdürlüklerine / merkezlerine devri uygun görülmüş olup bu amaçla; 17/06/2010 tarihinden geçerli olmak üzere Çorum ve Yozgat Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerinde pilot uygulama başlatılmış ve sosyal güvenlik il müdürlüklerindeki / merkezlerindeki yetki devri kapsamındaki işlemleri yürütmekle görevli olan müdür yardımcısı ve şef düzeyindeki personelin eğitimi 21/06/2010 – 16/07/2010 tarihleri arasında yapılmıştır.

Bu Genelgede, “Sözleşme” kavramı, Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesini ve bu sözleşmede yapılan değişiklikleri; “İdari Anlaşma” kavramı, Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Uygulanmasına Ait Tatbikat Anlaşmasını; “Nihai Protokol” kavramı ise Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Konusunda Yapılan Sözleşmeye Ait Nihai Protokolü ifade etmektedir.

Söz konusu yetki devrine ilişkin usul ve esaslar aşağıda açıklanmıştır.

A- YETKİ DEVRİNİN KAPSAMI

1- Türkiye’de ve/veya Almanya’da sigortalılık süreleri bulunan ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar ile bunların hak sahiplerinin Sözleşme’ye göre yerine getirilmesi gereken aşağıdaki işlemler, sosyal güvenlik il müdürlüklerine / merkezlerine devredilmiştir.

a) 01/07/2010 tarihinden sonra tahsis talebinde bulunan sigortalılara Sözleşmeye göre malullük ve yaşlılık aylığı bağlanması.

b) 01/07/2010 tarihinden sonra ölen sigortalıların hak sahiplerine Sözleşmeye göre ölüm aylığı bağlanması.

c) 01/07/2010 tarihinden sonra Sözleşmeye göre bağlanan malullük ve yaşlılık aylıklarına ait durum değişiklikleri.

ç) 01/07/2010 tarihinden önce veya sonra Sözleşmeye göre malullük ve yaşlılık aylığı bağlanan sigortalıların ölümü halinde hak sahiplerine pasif ölüm aylığı bağlanması.

d) 01/07/2010 tarihinden önce veya sonra bağlanan sözleşme aylıklarının borçlanma yoluyla tama yükseltilmesi.

e) Yetki devri kapsamında Alman vatandaşlarına bağlanan sözleşme aylıklarının Almanya’da ödenmek üzere ilgili sigorta kurumuna transfer edilmesi.

f) Alman sigorta kurumlarınca talep edilen tazminat ödemelerinin, yetki devri kapsamında bağlanan aylıklardan mahsup edilmesi.

g) Sadece Almanya'da sigortalılık süresi olanların tahsis taleplerinin Almanya'ya intikal ettirilmesi.

h) 01/07/2010 tarihinden sonra alınan taleplere göre Türkiye'de ve Almanya'da geçen sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi.

1) Yukarıda sayılan işlemlerle ilgili yazılı ve telefonla ya da elektronik ortamda alınan başvuruların sonuçlandırılması.

2- Yetki devri kapsamındaki ilk aylık bağlama işlemleri, sigortalının Türkiye'de son defa sigortalılık süresinin geçtiği ildeki sosyal güvenlik il müdürlüğündeki / merkezindeki aylık bağlama işlemlerini yürüten tahsis servislerince sonuçlandırılacaktır. Birden çok sosyal güvenlik merkezinin bulunduğu illerde, sigortalılık statüsü ayırımına göre işlemleri yürütmekle yetkili merkez, sigortalılık statüsü dikkate alınarak yetki devri kapsamındaki işlemleri de yürütmeye yetkilidir.

3- 01/07/2010 tarihinden önce sözleşme aylığı bağlanmış ya da bu tarihten önce sözleşme aylığı talebinde bulunmuş olmakla birlikte henüz işlemleri sonuçlandırılmamış olan sigortalılar ile bunların hak sahiplerinin işlemleri, merkezde SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığınca sonuçlandırılacaktır. Ancak, merkezde yürütülen işlemler sonucunda tahsis talebi reddedilen sigortalılardan 01/07/2010 tarihinden sonra yeniden aylığa hak kazananların işlemleri, sosyal güvenlik il müdürlüklerinde / merkezlerinde yürütülecektir.

4- Almanya ile birlikte sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilen başka bir ülke veya ülkelerde çalışması bulunan sigortalıların malullük veya yaşlılık ile bunların hak sahiplerinin ölüm aylığı bağlanmasına ilişkin talepleri de sosyal güvenlik il müdürlüklerince / merkezlerince alınacak, aylık bağlanmak üzere gerekli olan belgeler SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığına gönderilecektir. Üçüncü bir ülkede sigortalılık süreleri bulunan 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların, bu ülkelerle Almanya'da geçen sigortalılık sürelerinin birleştirilmesine aracılık edilmesi ile aylık bağlama giriş formlarının bilgisayara işlenmesi görevi de adı geçen Daire Başkanlığınca yerine getirilecektir.

5- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar ile bunların dul ve yetimlerinin sözleşme aylığı bağlanmasına ilişkin işlemlerin, merkezde SSGM Kamu Görevlileri Emeklilik İşlemleri Daire Başkanlığınca yürütülmesine devam edilecektir.

B- TAHSİS TALEPLERİNİN ALINMASI

Sözleşmenin 46 ncı maddesine göre, Türkiye'de ve Almanya'da sigortalılık süreleri bulunan sigortalıların ve bunların hak sahiplerinin ikamet ettikleri ya da geçici olarak buldukları ülkenin sosyal sigorta kurumlarına yaptıkları tahsis talepleri, diğer ülke sosyal sigorta kurumu için de geçerli olmakta, İdari Anlaşmanın 7 nci maddesine göre ise bu şekilde alınan dilekçelerin usulüne göre en kısa zamanda diğer ülke sosyal sigorta kurumuna iletilmesi zorunludur.

Buna göre, Türkiye ve Almanya'da çalışması bulunan sigortalılar ile bunların hak sahiplerinin sözleşme aylıklarının bağlanmasına ilişkin başvurularının Türkiye'de ve Almanya'da alınması ile bu başvurulara göre yürütülecek işlemler aşağıda açıklanmıştır.

1- Sözleşmeye göre aylık bağlanması için sosyal güvenlik il müdürlüğüne / merkezine başvuran aylık talep sahipleri, öncelikle Yurtdışı İşlemleri Servislerine yönlendirilecek, bu servislerce Tahsis Talep ve Beyan Taahhüt Belgesi ile birlikte iç mevzuatımızda aylık bağlanması için gerekli görülen belgeler, Almanya'nın yetkili sosyal sigorta kurumunca da tahsis talebinin incelenmesini sağlamak üzere, varsa Almanya'da geçen sigortalılık sürelerine ait belge örnekleri ile birlikte iki ülke sosyal sigorta kurumları arasında müştereken hazırlanan

ve Sözleşme uygulamasında “formüler” olarak isimlendirilen aşağıdaki 2 nci maddede belirtilen belgeler alınacaktır.

2- Sözleşme aylığı talebine ilişkin başvurularda TR 2 (sigortalı tahsis talebi), TR 3 (dul eşin ve yetimin aylık talebi), TR 3a (yetim aylığı talebi) ve TR 6 (Türkiye ve Almanya’daki çalışmalarına ait beyanı) belgelerinden sigortalının veya hak sahibinin durumuna uygun olanın düzenlenmesi sağlanacaktır. Bu belgelerden TR 2, TR 3 ve TR 3a sigortalılar ve hak sahiplerinin beyanları esas alınarak Yurtdışı İşlemleri Servisi personeli tarafından düzenlenecek ve ilgili şef ve sosyal güvenlik il / merkez müdür yardımcısı tarafından onaylanacaktır. TR 6 belgesinin ise aylık talep sahibi tarafından doldurulup imzalanması yeterli olacaktır.

3- Yurtdışı İşlemleri Servisi personeli tarafından düzenlenecek belgeler, bizzat personel tarafından talep sahiplerine yöneltilen sorulara alınacak cevaplar esas alınarak bilgisayar ortamında ya da kitap harfleri ile okunaklı, düzgün ve eksiksiz bir şekilde düzenlenecektir. Belgelere, sigortalıların kimlik paylaşım sisteminden alınacak ve alt bölümünde açıklamaları bulunmayan vukuatlı nüfus kayıt örneği, varsa aylık talep sahibince ibraz edilen Alman sigorta kartlarının birer örnekleri ile Almanya’daki çalışmalarına ait diğer belgeler eklenecektir. TR 6 belgesine, sigortalının yurtdışındaki çalışmalarına ait tüm bilgiler tarih sırasına göre kaydedilecektir.

4- Yurtdışı işlemleri servislerince alınan ve düzenlenen belgeler, son bir kez gözden geçirilerek yeniden yazışma yapılmasına meydan verilmeyecek şekilde kontrol edilecek, varsa eksik bilgi ve belgelerin temini yoluna gidilecek, bu belgeler Tahsis Talep ve Beyan Taahhüt Belgesi ekinde ünite evrak kaydından geçirilerek Tahsis Servisine ulaştırılması sağlanacaktır.

5- Yurtdışı İşlemleri Servisi ile tahsis servislerinin farklı ünitelerde bulunduğu illerde, yukarıda belirtilen açıklamalara göre temin edilen belgeler, evrak kaydından sonra Yurtdışı İşlemleri Servisine intikal ettirilecek ve bekletilmeksizin bu servis tarafından bir yazı ekinde sözleşme aylığını bağlayacak olan ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğüne / merkezine gönderilecektir. Sözleşmeye göre aylık taleplerinin alınarak aylığı bağlayacak olan ilgili servise ya da sosyal güvenlik merkezine gönderilmesi görevi, İstanbul’da Avrupa yakası için Unkapanı Sosyal Güvenlik Merkezi ve Anadolu yakası için Pendik Sosyal Güvenlik Merkezi, Ankara’da ise Ulucanlar Sosyal Güvenlik Merkezi tarafından yerine getirilecektir.

6- Sigortalı veya hak sahiplerinin son defa hizmetlerinin geçtiği il dışındaki başka bir ilde bulunan sosyal güvenlik il müdürlüğüne / merkezine yapacakları tahsis başvuruları geri çevrilmeyecek, bu şekilde alınan talepler, Yurtdışı İşlemleri Servisince yukarıda 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü maddelerde belirtilen işlemlere tabi tutulmak suretiyle hazırlanan belgeler, en kısa sürede sözleşme aylığı bağlamaya yetkili sosyal güvenlik il müdürlüğüne / merkezine intikal ettirilecektir.

7- Sözleşme aylığı bağlamaya yetkili servise intikal eden taleplere göre aylık bağlanabilmesi için gerek Türkiye’de, gerekse Almanya’da geçen hizmetlerin tespitine yönelik işlemler başlatılacaktır. Türkiye’deki hizmetlerin toplanması, birleştirilmesi ve tespitine yönelik işlemler, yürürlükteki usul ve esaslar dahilinde yürütülecektir. Ancak, sözleşme aylığı bağlanması için bunların varsa daha önce açılmış sicil dosyaları, SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığının “yurtdisievrak@sgk.gov.tr” elektronik posta adresinden istenecektir.

8- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılar için Kurumun web sayfası üzerindeki adres çubuğuna “http://uygulamalar” yazıldıktan sonra sırasıyla “Tescil (kullanım kılavuzu) / Tescil İşlemleri / Sigortalı Kimlik Girişi – Güncelleme” alt menülerinden sonra gelen sorgulama ekranına kimlik bilgileri, sicil numarası ya da T.C. Kimlik Numarası girilmek suretiyle sigortalının görüntülenen tescil bilgilerine ait ekrandaki “Sigortalılık Kodu” alanında “6-Yurtdışı Borçlanması” ibaresi ile

birlikte “Özürlü Kodu” alanında “Y” kodu olanların; (b) bendi kapsamındaki sigortalılar için ise 3270 ekranı kullanılmak suretiyle “ydev” komutu ile gelen ekrana Bağ-Kur numarası yazıldıktan sonra sigortalıya ait dosya bilgilerinin bulunduğu tespit edilen sigortalıların, SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığında dosyaları bulunduğu anlaşılacaktır.

9- Aylık bağlamaya yetkili servislere Tahsis Talep ve Beyan Taahhüt Belgesi ekinde intikal eden belgeler (TR 2, TR 3, TR 3a, TR 6) ile bu servisler tarafından düzenlenerek ilgili şef ve müdür yardımcısı tarafından onaylanan TR 4 (sigortalılık süresi listesi) ve TR 5 (maden yer altı çalışma süreleri) belgeleri, sözleşme aylığı talebine istinaden sigortalının Almanya’da geçen sigortalılık sürelerinin tespiti ile bu talebe istinaden Alman sigorta kurumunca gerekli işlemlerin başlatılmasını teminen, yine Tahsis Servisince doldurularak düzenlenecek olan TR 1 belgesi ekinde, EK-1’de isimleri ve adresleri belirtilen Alman irtibat bürolarına gönderilecektir. Sigortalının hangi kurumla ilgisi olduğu bilinmiyorsa Alman Kuzey Bavyera Emeklilik Sigortası Kurumu ile yazışma yapılacaktır.

10- Sözleşmeye göre malullük aylığı talebinde bulunan sigortalıların aylık bağlama şartlarını yerine getirmesi kaydıyla, ilgili sağlık kuruluşuna sevki, sağlık kurulu raporunun (TR 12 belgesi) temini ve maluliyet kararının alınmasına ait işlemler, 08/11/2005 tarihli ve 8/27 Ek Genelgedeki esaslar da dikkate alınmak suretiyle yürürlükteki uygulama dahilinde sürdürülecektir. Ancak, sigortalının temin edilen sağlık kurulu raporuna göre malul sayılıp sayılmadığı kararı Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü (GSSGM) Maluliyet ve Sağlık Kurulları Daire Başkanlığınca verilecektir. Ayrıca, sigortalının ikamet yerinin son defa çalışmalarının geçtiği il dışında bulunması halinde, sağlık kurulu raporu, ikamet edilen ildeki sosyal güvenlik il müdürlüğü / merkezi aracılığıyla temin edilecektir.

11- Almanya sosyal sigorta kurumlarına yapılan taleplerde, sigortalının Türkiye’de sigortalılık süresi olduğunu beyan etmesi halinde Sözleşme uyarınca düzenlenen belgeler, Alman irtibat bürolarınca Türkiye’de son defa sigortalılık süresinin bulunduğu ildeki aylık bağlamaya yetkili sosyal güvenlik il müdürlüğüne / merkezine intikal ettirilecektir. Almanya irtibat bürolarınca sigortalının Türkiye’deki son sigortalılık süresinin hangi il dahilinde geçtiği tespit edilememişse, buna ilişkin talepler, SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığına intikal ettirilecek, adı geçen Daire Başkanlığınca ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğüne / merkezine gönderilecektir.

12- Almanya sosyal sigorta kurumlarından alınan tahsis taleplerinde sigortalının Almanya’daki sigortalılık sürelerine ait bilgiler yer aldığından bu tür taleplerde, Türkiye’de geçen sigortalılık sürelerine bağlı olarak sözleşme aylığı bağlanabilmesi için Türkiye’deki hizmetlerin toplanması, birleştirilmesi ve tespitine ilişkin işlemler yürürlükteki usul ve esaslara göre sonuçlandırılacaktır.

13- Almanya’ya yapılan malullük aylığı taleplerine bağlı olarak sosyal güvenlik il müdürlüklerine / merkezlerine intikal eden teferruatlı tıbbi rapor (TR 12) ve ekleri, tıbbi rapor ve eklerinin tercümesinin yapılması, ayrıca sigortalının malul sayılıp sayılmadığına ilişkin kararın, GSSGM Maluliyet ve Sağlık Kurulları Daire Başkanlığınca verilmesini sağlamak üzere yürürlükteki uygulamada gerekli görülen bilgi, belge ve daha önce alınmış sağlık kurulu raporları ile birlikte Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığına gönderilecektir.

C- SİGORTALILIK SÜRELERİNİN BİRLEŞTİRİLMESİ

Sözleşmenin 27 nci maddesinde, sözleşme aylıklarının bağlanmasında Türk ve Alman mevzuatına göre dikkate alınabilecek sigortalılık sürelerinin bulunması halinde, diğer ülke mevzuatına göre geçen ve aynı zamana rastlamayan, hesaba dahil edilebilir nitelikteki

sigortalılık sürelerinin de dikkate alınacağı, sigortalılık sürelerinin ne ölçüde hesaba dahil edilebileceği, bu sigortalılık sürelerini değerlendirecek olan ülke mevzuatına göre tespit edileceği belirtilmiştir.

Sözleşmenin 29 uncu maddesinin birinci fıkrasında ise Kurumumuz için Alman mevzuatına göre, maden işletmelerinde yer altında geçen prim ödeme gün sayılarının, Sözleşmenin 27 nci maddesi hükümleri çerçevesinde Türk mevzuatına göre erken yaşlılık aylığının bağlanması için gerekli olan şartların mevcut olup olmadığının tespitinde, Türkiye’de maden işletmelerinde yer altında geçen sürelerle eşdeğer kabul edileceği öngörülmüştür.

Sözleşmede geçen sigortalılık süresi deyimi, sadece 5510 sayılı Kanunun 38 inci maddesinde belirtilen ve sigortalının ilk defa işe girdiği tarih ile aylık talebinde bulunduğu ya da öldüğü tarih arasında geçen süre olarak anlaşılmalıdır, prim ödeme gün sayısı da sigortalılık süresi kavramı içinde değerlendirilmelidir.

Buna göre, gerek Kurumumuza, gerekse Alman sosyal sigorta kurumlarına yapılan sözleşme aylığı bağlanmasına ilişkin taleplerde sigortalılık sürelerinin birleştirilmesinde aşağıdaki hususlar uygulanacaktır.

1- Sözleşmeye göre, Almanya ve Türkiye’de geçen sigortalılık sürelerinin birleştirilmesinde TR 4 ve TR 5 belgeleri kullanılacaktır.

2- Almanya’da ve Türkiye’de sigortalılık süreleri bulunan sigortalılarla bunların ölümlerinde hak sahiplerine Kurumumuzca sözleşme aylığı bağlanmasına ilişkin taleplere göre aynı süreye rastlamayan, diğer akit taraf mevzuatına tabi olarak geçen, sözleşmede tanımlanan sigortalılık sürelerinden hesaba dahil edilebilir sigortalılık süreleri ile birlikte 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre değerlendirilecektir.

3- 5510 sayılı Kanun, bu Kanunla mülga 506, 1479, 2925 ve 2926 sayılı Kanunlar, 5434 sayılı Kanun ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine bağlı sandıklar kapsamında mecburi ve isteğe bağlı sigortalılıkta geçen prim ödeme gün sayıları, sözleşmeye göre Kurumumuzca bağlanacak olan aylıklarda aynen dikkate alınacaktır. Ayrıca, bu kanunlar ve diğer yurtiçi hizmet borçlanmalarına imkan veren kanunlarda borçlanma yoluyla kazanılan prim ödeme gün sayıları da, sözleşme aylıklarının bağlanmasında Almanya’daki sigortalılık süreleri ile birleştirilecektir.

4- 2147 ve 3201 sayılı Kanunlara göre borçlandırılan yurtdışı hizmet sürelerine ait prim ödeme gün sayıları, Kurumumuzca bağlanacak sözleşme aylıklarında dikkate alınmayacaktır. Ayrıca, isteğe bağlı sigortalıların 1479 sayılı Kanunun ek geçici 4 üncü maddesine göre yaptıkları borçlanmaya ait prim ödeme gün sayıları, sadece 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar için öngörülen mevzuata göre bağlanacak olan sözleşme aylıklarında değerlendirilecek, Almanya sosyal sigorta kurumlarına sigortalılık süresi olarak bildirilmeyecektir.

5- Almanya sosyal sigorta kurumlarınca TR 4 belgesinde bildirilen mecburi sigortalılık süreleri (Pflichtbeitragszeiten PF), 5510 sayılı Kanun uygulanmak suretiyle bağlanacak olan sözleşme aylıklarında Türkiye’de geçen sigortalılık süreleri ile birleştirilerek dikkate alınacaktır. Aynı şekilde mecburi sigortalılık kodu (PF) altında bildirilen işsizlik ödeneği (Arbeitslosengeld), hastalık ödeneği (Krankengeldbezug), intibak parası (Anpassungsgeld), sigortadan muaf cüzi çalışma, çocuk yetiştirme süreleri (Kindererziehungszeiten-KEZ) ve bakım süreleri ile borçlanma yoluyla ödenen primlere ait süreler (Pflichtbeitragszeit für Pfllegetätigkeit-N) ve isteğe bağlı prim ödeme süreleri (Freiw. Beitragszeiten-FR) de, birleştirilecek sigortalılık süreleri kapsamında değerlendirilecektir.

6- 5510 sayılı Kanunda, Alman Rant mevzuatındaki anlamda “Muadil Süre” kavramı bulunmadığından, Alman sosyal sigorta kurumlarınca bildirilecek hizmet sürelerinde söz konusu muadil süreler varsa bu süreler, Kurumumuzca bağlanacak olan sözleşme aylıklarında dikkate alınmayacaktır.

7- Türkiye’de geçen hizmetlere göre müstakil aylık hakkı doğması halinde, Sözleşmenin 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına istinaden sigortalının Almanya’da geçen sigortalılık süreleri Türkiye’deki sigortalılık süreleri ile birleştirilmeyecektir. Ancak, Kurumumuzca birleştirilmeyen Almanya’da geçen sigortalılık süreleri, Sözleşme hükümlerine göre ilgili Almanya sosyal sigorta kurumunca değerlendirilebilecektir.

8- Aylık talebinden önce Alman sosyal sigorta kurumlarından sigortalılık sürelerinin toplanması ile ilgili olarak alınan talepler gereğince Türkiye’deki sigortalılık hizmetleri tespit edilerek TR 4 belgesi ile ilgili Alman sosyal sigortalar kurumuna bildirilecektir. Aynı şekilde gerek Türkiye’de, gerekse Almanya’da ikamet eden sigortalıların hizmetlerin birleştirilmesine ilişkin sosyal güvenlik il müdürlüklerine / merkezlerine yapılan talepler değerlendirilerek bir yazı ile Almanya’daki sigortalılık süreleri istenecek ve temin edildikten sonra Türkiye’deki sigortalılık süreleri ile birlikte yazılı olarak bildirilecektir.

D- SİGORTALILIK SÜRELERİNİN ÇAKIŞMASI

Sözleşmenin 27 nci maddesi, iki ülkede geçen sigortalılık sürelerinin aynı zamana rastlamamak şartı ile dikkate alınacağını hükme bağlamıştır. 6 ncı ve 9 uncu maddelerine göre, ilgililerin hangi hallerde çalıştıkları ülke mevzuatına tabi olamayacakları açıkça belirtilmek suretiyle mükerrer sigortalılığa meydan verilmediğinden, aynı sürede hem Türkiye’de hem de Almanya’da sigortalılık sürelerinin bulunması mümkün değildir.

Almanya’da ve Türkiye’de geçen sigortalılık sürelerinin çakışması halinde geçerli olan usul ve esaslar aşağıda açıklanmıştır.

1- Almanya’daki zorunlu sigortalılık süreleri ile Türkiye’deki sigortalılık sürelerinin çakışması halinde, Türkiye’de mecburi sigortalılıkta geçen süreler de dahil olmak üzere çakışan prim ödeme gün sayıları iptal edilecektir.

2- Alman mevzuatına göre ödenen yardımların Almanya dışında ödenmesi söz konusu olmamakla birlikte, hastalık sigortasından yararlananlar, ilgili hastalık kasasından izin almak şartı ile hastalık sigortasından yararlandıkları sürede Almanya dışına çıktıklarında, bu yardımlardan yararlanmaya devam etmektedirler. Bu durumda olanların Alman mevzuatına göre sigortalılıkları devam ettiğinden, bunların Almanya’da sigortalı oldukları sürede Türkiye’de sigortalı olmaları söz konusu olmadığından, Almanya ile çakışan Türkiye’deki sigortalılık süreleri iptal edilecektir.

3- 01/04/1987 tarihinden sonra Almanya’daki mecburi prim ödeme süreleri ve İş Teşvik Yasası gereğince mecburi prim ödeme süresi olarak sayılan süreler ile 506 sayılı Kanunun 85 inci maddesine göre 01/10/2008 tarihinden önce isteğe bağlı sigortaya prim ödenen sürelerin çakışması durumunda, Türkiye’deki zorunlu sigortalılık ile isteğe bağlı sigortalılık süreleri çakıştığından yapılan işlemlerin aynıysa yapılacaktır.

4- Sözleşmenin isteğe bağlı sigortalılığı düzenleyen 26 ncı maddesi, 01/04/1987 tarihinde yürürlüğe giren Sözleşme ile yürürlükten kaldırılmıştır. Bu itibarla, bu tarihten sonraki isteğe bağlı sigortalılığa ilişkin işlemler, sözleşme hükümlerine göre değil, iç mevzuatımızda yürürlükte bulunan ilgili sosyal sigorta kanununa göre yapılacaktır.

5- 01/04/1987 tarihinde yürürlükten kaldırılan Ara Sözleşmenin 27 nci maddesinin (2/a) fıkrasındaki “Akit taraflardan birinin Sosyal Sigorta Kurumu kendi mevzuatına göre aylıkları tespit ederken, diğer akit taraf mevzuatına göre geçen ve aylığın hesaplanmasında nazara alınması gereken sigortalılık sürelerini, bu süreler kendi mevzuatına göre geçmiş gibi nazara alır.”, 27 nci maddesinin 3 üncü fıkrasındaki “Akit taraflardan birinin mevzuatına göre geçen sigortalılık süresi altı aydan az olduğu ve bu taraf mevzuatına göre yardıma hak kazanma şartları yerine getirilmediği takdirde, bu akit taraf Sosyal Sigorta Kurumu aylık bağlamaz. Diğer akit taraf Sosyal Sigorta Kurumu ise 2 nci fıkranın (a) bendine göre hesaplanacak

aylığı bağlar” hükümleri gereğince, 01/04/1987 tarihinden önce kendisine ya da hak sahiplerine Alman mevzuatına göre aylık bağlanmış olanların, Türkiye’de 180 günden az hizmetleri Almanya tarafından bağlanan aylıkta değerlendirildiğinden, bu süreler Türkiye’de yapılacak tahsis işlemlerinde dikkate alınmayacaktır. Bunların, bu tarihten sonra geçen sigortalılık süreleri sözleşme aylıklarında değerlendirilecektir.

6- Sözleşmenin 29 uncu maddesi (1) inci fıkrasına göre, Almanya’da ve Türkiye’de maden yer altı işlerinde çalışması olanların buldukları aylık taleplerinde, öncelikle Almanya’da ve Türkiye’de maden yeraltında geçen hizmetler, Sözleşmenin 27 nci maddesi dikkate alınarak birleştirilecektir. Birleştirilen hizmetler birlikte değerlendirilerek 5510 sayılı Kanunun geçici 9 uncu maddesinin 5 inci fıkrasında aranan şartlardan birini yerine getirmeleri halinde, yaşlılık aylığı bağlanacaktır. Bunların aylıklarının hesaplanmasına esas Almanya’daki günlerinin ¼’ü gün sayılarına ilave edilmeyecek, Türkiye’deki gün sayılarından yeraltında geçen hizmetleri hakkında yürürlükteki usullere göre işlem yapılacaktır.

E- SÖZLEŞME AYLIĞINA HAK KAZANMA ŞARTLARININ TESPİTİ

1- Sözleşme aylığına hak kazanma şartları, sigortalının Türkiye’de 5510 sayılı Kanun yönünden tabi olduğu sigortalılık statüsüne göre belirlenecektir. Sigortalının Türkiye’de birden çok sigortalılık statüsüne tabi olması halinde, ilk defa 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sigortalılığı başlayanlar hakkında mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi; bu tarihten sonra sigortalılığı başlayanlar hakkında ise anılan Kanunun 54 üncü maddesinin son fıkrası hükmüne göre tespit edilen sigortalılık statüsünün öngördüğü mevzuat dahilinde işlem yapılacaktır. Bu madde gereğince sigortalılık statüsünün belirlenmesinde, Almanya’da geçen sigortalılık süreleri dikkate alınmayacaktır.

2- Sigortalılık statüsünün öngördüğü sigortalılık süresi veya prim ödeme gün sayısı şartının yerine getirilip getirilmediğinin tespitinde, Almanya’daki sigortalılık süreleri ve prim ödeme gün sayıları da dikkate alınacaktır. Sözleşmenin 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre, ilk defa Almanya’da çalışmaya başlayanların bu ülkede çalışmaya başladıkları tarih, 5510 sayılı Kanunun 38 inci maddesine göre belirlenecek olan aylığa hak kazanmaya esas sigortalılık süresinin tespitinde, ilk işe giriş tarihi olarak alınacaktır.

3- Sözleşmenin 10 uncu maddesi, akit taraflardan birinin, yardım hakkının mevcut olmadığı veya yardım hakkının veya bir yardımın diğer yardım hakları veya diğer yardımlarla birleşmesinde, tahdit edilmesi hakkındaki mevzuatı, diğer akit taraf mevzuatının uygulanmasında ortaya çıkan aynı mahiyetteki durumlar için de uygulanacağı hükmünü içermektedir. Bu hüküm dikkate alındığında, sigortalının TR 4 belgesi ile bildirilen hizmetlerinde aylık talep tarihini takip eden aybaşından itibaren mecburi sigortalılıkta geçen süreleri varsa 5510 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin 9 uncu fıkrasındaki “çalıştığı işten ayrılma” şartı uyarınca yaşlılık aylığı bağlama hakkı doğmayacaktır. Bu nedenle, bunların aylık talepleri reddedilecektir. Sağlık kurulu raporunun sigortalının malullük aylığına ilişkin talebinden sonra temin edilmesi durumunda, işten ayrılma şartı, rapor tarihini takip eden aybaşı itibarıyla aranacaktır.

4- TR 4 belgesinde yer alan kendi nam ve hesabına çalışmaya bağlı olmayan isteğe bağlı sigortalılık (Freiw / Beitragszeiten-FR), işsizlik ödeneği (Arbeitslosengeld), hastalık ödeneği (Krankengeldbezug), intibak parası (Anpassungsgeld) ve bu gibi sürelerin, aylık bağlanmasına ilişkin talep tarihini takip eden aybaşından sonraki kısmı dikkate alınmayacaktır.

F- SÖZLEŞME AYLIĞININ HESAPLANMASI VE ÖDENMESİ

Sözleşmenin 29 uncu maddesinde, aylıkların hesabında, Türkiye’de geçen sigortalılık süreleri ile sigorta primine esas kazançların dikkate alınacağı, bu sürelerle göre bir aylık bağlanması hakkının mevcut olması halinde “müstakil aylık” bağlanacağı, 27 nci maddesine göre bir aylık hakkının doğması halinde ise Türkiye’de geçen hizmetleri ile orantılı “kısmi aylık” bağlanacağı belirtilmiştir.

Sözleşme aylıklarının hesabı ve ödenmesine ilişkin esaslar aşağıda açıklanmıştır.

1- Müstakil aylığın hesabında, Almanya’da geçen sigortalılık süreleri dikkate alınmadan Türkiye’deki prim ödeme gün sayıları ile bu gün sayılarının ilgili kanunlarda belirtilen takvim yıllarına ait prime esas kazançlar dikkate alınacaktır.

2- Kısmi aylığın hesabında, Türkiye’de ve Almanya’da geçen sigortalılık süreleri birleştirilerek bu sürelerle ait prim ödeme gün sayıları ile Türkiye’deki prim ödeme gün sayılarının ilgili kanunlarda belirtilen takvim yıllarına ait prime esas kazançlar dikkate alınacaktır.

3- Almanya’da çalıştıkları işten ayrıldıktan sonra aylık talebinde bulunanların, göstergelerinin tespitinde Türkiye’de işten ayrıldıkları yıldaki 360 günden az gün sayılarına ait prime esas kazançları, aylığa esas ortalama yıllık kazanç hesabında dikkate alınacaktır. Sözleşme aylıklarının hesabında, aylığın hesabına esas ortalama yıllık kazanç için ilgili kanunlarda belirtilen takvim yılı sayısından (beş yıl, on yıl) az çalışması olan 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların 2000 yılından önceki aylıklarının hesabına esas ortalama yıllık kazançları, Türkiye’de çalışılan yıllara ait prime esas kazançlar dikkate alınarak belirlenecektir.

4- Sözleşme aylığı, sigortalının yukarıdaki (E) bölümünde belirtilen esaslara göre tespit edilen sigortalılık statüsünün öngördüğü mevzuat çerçevesinde hesaplanacaktır. Buna göre, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sigortalı olanların aylıkları, anılan Kanunun geçici 2 nci maddesi, Kanunun yürürlük tarihinden sonra sigortalı olanların aylıkları ise tahsis çeşidine göre anılan Kanunun 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve 34 üncü maddelerine göre belirlenecektir.

5- Kısmi aylık (pro-rata aylığı), sigortalının Türkiye’de geçen prim ödeme gün sayıları ile orantılı bölümü olarak hesaplanacaktır. Kısmi aylığın miktarı, sigortalının 3 üncü maddeye göre tespit edilen aylığının Türkiye’deki prim ödeme gün sayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak rakamın, Almanya’da ve Türkiye’de geçen toplam prim ödeme gün sayısı ile bölünmesi suretiyle elde edilecektir.

6- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalıların sözleşmeye göre bağlanacak aylıklarının hesaplanması ve ödenmesi işlemleri, bilgisayar ortamında yürütülmektedir. Bu nedenle, yukarıdaki maddelerde açıklanan esaslara göre aylıkların hesaplanması ile hesaplanan aylıklara göre ilk ödeme dönemine kadar olan birikmiş aylıkların tespiti ile ödenmesi işlemleri bilgisayar ortamında sonuçlandırılacaktır. Sözleşme aylığına hak kazandığı belirlenen sigortalı veya hak sahiplerinin aylık bağlanması ve ödenmesi işlemlerinin sonuçlandırılabilmesi için sigortalılık statüsüne göre ilgili bilgi giriş formu düzenlendikten sonra, bu formlardaki bilgiler ilgili ekranlar kullanılmak suretiyle bilgisayar kayıtlarına aktarılacaktır. Ödemeler, yürürlükteki uygulama esasları dahilinde, ilgili banka / PTT şubeleri aracılığıyla gerçekleştirilecektir.

7- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların daha önce bilgisayar kayıtlarına işlenmek üzere SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığına gönderilen söz konusu bilgi giriş formları, bundan böyle merkeze gönderilmeyecek, bu formlardaki veri girişleri aylık bağlayan üniteye yapılacaktır.

8- Ülkemizdeki mevzuata göre aylık ve gelirlerin birleşmesi halinde, aylık veya gelirlerin indirim tabii tutulması gerekiyor ise Almanya'dan aylık veya gelir alınması halinde ülkelerin sigorta kurumları mevzuatlarındaki aylık veya gelirlerin birleşmesine ilişkin mevzuat uygulanacaktır. Ancak, Türkiye ve Almanya'daki sosyal sigorta mevzuatları gereğince hak kazanılan aylık ve gelirlerin birleşmesi nedeniyle her iki ülkenin yardımları sınırlaması gerekiyor ise her iki ülke, mevzuatları gereğince azaltacakları meblağın yarısı oranında indirim yapacaklardır. Örneğin; Sözleşmeye göre, Almanya'dan hem yaşlılık aylığına, hem de kaza geliri hak kazanması nedeniyle yaşlılık aylığına indirim tabii tutulmuş ve buna ilişkin bilgileri TR 2 belgesinin (3.4) maddesinde ya da TR 8 belgesinin (2.6) maddesinde belirtilen 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki bir sigortalıya Sözleşmeye ve 5510 sayılı Kanuna göre bağlanacak olan sözleşme aylığından 1/4 oranında indirim yapılacaktır.

G- KISMİ AYLIKLARIN TAM AYLIĞA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ

3201 sayılı Yurtdışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurtdışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 9 uncu maddesine göre, talep halinde aynı Kanunun 4 üncü madde hükmüne göre tahakkuk ettirilen borçlarını tamamen ödemeleri şartıyla kısmi aylıklar, borçların ödendiği tarihi takip eden ay başından itibaren tam aylığa çevrilir. Bu uygulamada borç miktarının tahakkukunda sözleşme akdedilen ülkenin sigorta kurumlarınca gönderilmiş olan hizmet cetvelindeki, tam aylığa yeterli olan gün sayıları nazara alınır. Ancak, istekleri halinde sigortalı veya hak sahipleri hizmet cetvelindeki gün sayılarının tamamını da borçlanabilirler.

Kısmi aylığın tama yükseltilmesinde uyulması gereken kurallar aşağıda açıklanmıştır.

1- Sözleşme gereğince, sigortalılar veya hak sahiplerine ülkemizdeki mevzuata göre kısmi aylık bağlananlar, diledikleri takdirde Almanya'da geçen ve tam aylık almak için yeterli olan gün sayısını veya hizmet cetvelindeki (TR 4) gün sayılarının tamamını borçlanmak için "Yurtdışı Hizmet Borçlanma Talep Dilekçesi" ile kısmi aylığı bağlayan sosyal güvenlik il müdürlüğüne / merkezine başvuracaklardır. Ancak, SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığınca bağlanan kısmi aylıklarının tama çıkartılmasına ilişkin talepler, ilgilinin ikamet ettiği sosyal güvenlik il müdürlüklerince / merkezlerince alınacaktır.

2- Kısmi aylığın tama yükseltilmesi için talepte bulunanların borç tahakkuku, tebliği ve ödenmesi, yürürlükteki uygulama esasları dahilinde sonuçlandırılacaktır.

3- Kısmi aylığın tam aylığa yükseltilebilmesi için, yurda kesin dönülmüş olması, yani yurtdışındaki çalışmanın sona ermesi, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneğinin alınmaması ile tahakkuk ettirilen borcun tamamının ödenmiş olması şartları aranacaktır.

4- Kısmi aylık, borcun ödendiği tarih kesin dönüş tarihinden önce ise kesin dönüş tarihini, borcun ödendiği tarih kesin dönüş tarihinden sonra ise borcun ödendiği tarihi takip eden aybaşından itibaren tam aylığa yükseltilecektir.

5- Tam aylık bağlanması için gerekli şartların tespitinde, sözleşme aylığı talebinde bulunulan tarihteki ilgili sosyal sigorta kanunlarına (506, 1479, 2925, 2926 ve 5510 sayılı kanunlar) ait hükümlerin öngördüğü prim ödeme gün sayısı veya hizmet yılı şartı aranacaktır. Kısmi aylık bağlanırken geçerli olan sigortalılık süresi ve yaş şartı, tam aylık bağlanabilmesi için de geçerli olduğundan bu şartlar için ayrı bir tespit yapılmayacaktır.

6- Kısmi aylık talebinde buldukları tarihte birden çok aylık bağlama şartını yerine getiren sigortalıların aylıklarının tama yükseltilmesinde aylığa yetecek borçlanma gün sayısı, yazılı talepte bulunmaları halinde en düşük prim ödeme gün sayısı şartına göre belirlenebilecektir. Örneğin; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (a) bendi

kapsamında sigortalı olup, 55 yaş, 15 yıllık sigortalılık ve 3600 gün prim ödeme şartı ile birlikte 55 yaş 5000 gün prim ödeme şartını yerine getirenler, yazılı talepte bulunmaları halinde, Almanya'daki sigortalılık sürelerini 3201 sayılı Kanuna göre borçlanarak, Türkiye'deki gün sayılarını 3600 güne tamamlayabileceklerdir.

7- 3201 sayılı Kanunun 25/04/2003 tarihinden önceki hükümlerine göre yurtdışındaki sigortalılık sürelerini 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında borçlandıktan sonra 4/1-(b) veya 4/1-(c) sigortalılık statüsünün öngördüğü mevzuat ya da 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar mevzuatına göre sözleşme aylığı bağlananların, borçlanılan sürelerle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında tam aylık bağlanabiliyor ise 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında tam aylık bağlanacak sözleşme aylıkları, tam aylığın başlangıç tarihinden itibaren kesilecektir.

8- 01/07/2010 tarihi öncesi ve sonrası ayrımı yapılmadan gerek merkezde, gerekse sosyal güvenlik il müdürlüklerinde / merkezlerinde bağlanan kısmi aylığın tama yükseltilmesine ait işlemler, sosyal güvenlik il müdürlüklerinde / merkezlerinde yürütülecektir. Ancak, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki ölen sigortalıların hak sahiplerine bağlanan kısmi aylıkların tama yükseltilmesine ait işlemlerin, SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığınca yürütülmesine devam edilecektir.

9- Yetki devri kapsamında sözleşme aylığı bağlanmış olan 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılarla, 01/07/2010 tarihi öncesi ve sonrası ayrımı yapılmadan kısmi aylık bağlanmış olan 4/1-(b) bendi kapsamındaki sigortalıların aylıklarının tama dönüştürülmesine ilişkin işlemler, aylığı bağlayan sosyal güvenlik il müdürlüklerince / merkezlerince sonuçlandırılacaktır. Bunlardan, 4/1-(a) bendi kapsamındaki sigortalıların tahsis dosyaları sigortalının ölümüyle pasif ölüm dosyasına dönüştürüldükten sonra SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığına gönderilecek, 4/1-(b) bendi kapsamındaki sigortalıların tahsis dosyaları ise aylık bağlayan üniteye muhafaza edilecektir.

10- 01/07/2010 tarihinden önce tahsis talebinde bulunan ya da ölen sigortalıların gerek kendilerine, gerekse hak sahiplerine bağlanan kısmi aylıkların tama yükseltilmesine dair işlemleri, aylık sahibinin başvuruda bulunacağı sosyal güvenlik il müdürlüklerince / merkezlerince sonuçlandırılacaktır. Ancak, buna ilişkin talep alındıktan sonra bunların merkezde bulunan tahsis dosyalarındaki bilgi ve belgelerinin, "yurtdisibilgiislem@sgk.gov.tr" elektronik posta adresinden temini yoluna gidilecektir. Kısmi aylıkların tama dönüştürme işlemi sonuçlandıktan sonra, bu işlemlere ait tüm belgeler, merkezdeki tahsis dosyası ile birleştirilmek üzere bir yazı ekinde SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığına gönderilecektir. Ancak, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının 4/1-(b) bendi kapsamındaki sigortalıların merkezden ilgili üniteye gönderilen iz dosyası ile tama dönüştürme işlemi sonucunda düzenlenen belgeler üniteye dosyası ile birleştirilecek ve merkeze gönderilmeyecektir.

11- Sözleşme aylığı talebinden önce 3201 sayılı Kanuna göre yurtdışı sigortalılık sürelerini borçlananların tahsis talepleri de borçlanma işlemi yapan sosyal güvenlik il müdürlüklerince / merkezlerince sonuçlandırılacaktır. 3201 sayılı Kanuna göre aylık bağlandıktan sonra, bunların talepleri, gerekli belgelerle birlikte Sözleşme gereğince değerlendirilmek üzere ilgili Almanya sosyal sigorta kurumuna intikal ettirilecektir.

H- MALULLÜK AYLIĞI TALEBİNDE BULUNANLARIN YAŞLILIK AYLIĞINA HAK KAZANMASI

Almanya sosyal sigorta kurumlarından malullük yönünden sözleşme aylığı bağlanıp bağlanılmadığına bakılmaksızın buna ilişkin aylık talep tarihinden sonra, Kurumumuzdan Sözleşmeye göre aylık ve/veya 3201 sayılı Kanuna göre borçlanma talebinde bulunan sigortalının işlemleri; Almanya'daki sigortalılık sürelerinin temini ile ülkemizde geçen hizmetlerle birleştirilmesi, Almanya'da malul sayılmasına ilişkin tıbbi raporun temini ile Türkçe'ye çevrilmesi, ülkemizdeki ilgili sosyal sigorta mevzuatına göre malul sayılıp sayılmadığının tespiti için tıbbi raporun sağlık kurulunca incelenmesi, sağlık kurulunca ihtiyaç duyulan ek raporun sigortalının ikamet ettiği ülke mevzuatının öngördüğü esaslar dahilinde temini ve sağlık kurulunca maluliyetine karar verilmesi gibi aşamalardan oluşmaktadır.

Diğer taraftan, Sözleşmeye göre malullük aylığı talebinde bulunulan tarihte veya malullük aylığı bağlanmasına ilişkin işlemleri devam ederken yaşlılık aylığı bağlanmasına ilişkin şartların da yerine getirilmesi halinde, 5510 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendindeki "Hem malullük hem de yaşlılık aylığına hak kazanan sigortalıya bu aylıklardan yüksek olanı, aylıklar eşitse yaşlılık aylığı bağlanır." hükmünün uygulanması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan işlemlerdeki muhtemel gecikmeler ile malullük aylığı talebinde bulunulan tarihte ya da bu tarihten sonra yaşlılık aylığına hak kazanıldığı halde sigortalıya bu konuda herhangi bir uyarıda bulunulmayıp işlemlerin malullük aylığı bağlanması yönünde sürdürülmesi ve bunun sonucunda sigortalının malul sayılmamasına ilişkin bir karar verilmesinin yol açacağı telafisi imkansız hususlar dikkate alındığında, sigortalının malullük aylığı talebi ile başlayan işlemlerin yaşlılık aylığı yönünden de sürdürülmesi uygun görülmüş, buna ilişkin işlemler aşağıda açıklanmıştır.

1- Almanya sosyal sigorta kurumlarına yapılan malullük aylığı bağlanmasına ilişkin işlemler devam ederken ya da bu talebe bağlı olarak Almanya sosyal sigorta kurumlarında malullük aylığı almakta iken Kurumumuzdan 3201 sayılı Kanuna ve/veya Sözleşmeye göre aylık talebinde bulunan sigortalılara, öncelikle Sözleşme gereğince malullük aylığı bağlanması gerektiğinden ilgili Alman sosyal sigorta kurumlarından buna ilişkin matbu yazı ile TR 2, TR 4, TR 7 ve TR 12 belgeleri talep edilerek, Türkiye'de geçen sigortalılık sürelerine göre kısmi malullük aylığı bağlanması yönünden işlemler başlatılacaktır.

2- Sigortalının malullük aylığı talebinde bulunduğu tarihte yaşlılık sigortasından kısmi aylık bağlanmasına hak kazanıldığının tespiti halinde, Almanya sosyal sigorta kurumuna yaptığı malullük aylığına ilişkin talep, yaşlılık aylığı bağlanması için de geçerli sayılacaktır. Buna göre, malullük aylığı bağlanmasındaki yukarıda açıklanan gecikmelerin yol açacağı mağduriyetin önlenmesi bakımından, sigortalıya kısmi yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

3- Bağlanan kısmi yaşlılık aylığını 3201 sayılı Kanuna göre yurtdışında geçen sigortalılık sürelerini borçlanma yoluyla tam aylığa çevirmek için başvuruda bulunan sigortalılardan yaşlılık aylığı bağlanmasına yetecek kadar süreyi veya tamamını borçlanmak isteyenlerin borçlanma tahakkuku, tebliği, ödenmesi işlemleri yürürlükteki usul ve esaslar dahilinde sonuçlandırılacaktır.

4- Sigortalıya gönderilecek olan tebligat yazısına "Borçlanma miktarını ödediğiniz tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere kısmi yaşlılık aylığınız tam aylığa dönüştürülecektir. Malullük aylığı bağlanması yönünden sürdürülen işlemler sonunda malul sayıldığınızın tespiti halinde, bağlanması gereken malullük aylığı ile daha önce bağlanan yaşlılık aylığı mukayese edilerek yüksek olan aylığın ödenmesi sağlanacaktır. Ancak, malullük aylığının bağlanarak ödenmesi halinde, malullük aylığı bağlanması için gerekli olan gün sayısına kadar yetecek süreye isabet eden miktardan fazla ödediğiniz borçlanma bedelinin,

3201 sayılı Kanun ve bu Kanuna ilişkin Yönetmeliğin “Kısmi iade yapılmaz” ve “Borçlandıkları hizmetleri dikkate alınarak aylık bağlanmış olanlar, borçlanma başvurusundan vazgeçemezler ve bunların ödedikleri borçlanma tutarı iade edilmez” hükümlerine göre iade edilmesine imkan bulunmamaktadır.” paragrafı ilave edilerek, sigortalı devam edecek işlemlerin doğuracağı sonuçlar hakkında bilgilendirilecektir.

5- Yukarıdaki maddede belirtilen bilgilendirmeden sonra sigortalının tebliğ edilen borç miktarını ödemesi halinde, kısmi yaşlılık aylığı, borcun ödendiği tarihten geçerli olmak üzere, bu Genelgenin (G) bölümünde belirtilen esaslar dahilinde tam aylığa dönüştürülecektir.

6- Sigortalının devam ettirilen malullük aylığı bağlanmasına ilişkin işlemleri sonunda malul sayılması halinde, bağlanması gereken malullük aylığı miktarı tespit edilerek önceden bağlanmış bulunan yaşlılık aylığı miktarı ile mukayese edilecektir. Yaşlılık aylığının yüksek olduğunun tespiti halinde, bu aylığın ödenmesine devam edilecektir. Malullük aylığının yüksek olduğunun tespiti halinde ise yaşlılık aylığı, malullük aylığına dönüştürülerek her iki aylığın birleştiği tarihten geçerli olmak üzere aradaki fark birikmiş olarak ayrıca ödenecektir. Sigortalının malul sayılmaması halinde ise önceden bağlanmış olan yaşlılık aylığının ödenmesine devam edilecektir.

7- Sigortalının yaşlılık aylığına, malullük aylığı bağlanmasına ilişkin talep tarihinden sonra hak kazanması halinde, yine durumu yukarıdaki maddelerde açıklanan esaslara göre değerlendirilerek gereği yapılacaktır. Ancak, yaşlılık aylığına hak kazanma şartlarının oluşmadığı bir tarihten önce malullük aylığı için yapılan tahsis talebi, yaşlılık aylığı için geçerli sayılmayacaktır. Bu durumda, sigortalıdan yeni bir Tahsis Talep Beyan ve Taahhüt Belgesi alınarak, bu dilekçenin Kurum evrak kaydına geçtiği tarih, tahsis talep tarihi olarak kabul edilecektir. Kısmi yaşlılık aylığı ve varsa bu aylığın tama yükseltilmesine dair yapılan borçlanma talep başvuruları, yukarıda açıklanan esaslar dahilinde sonuçlandırılacaktır.

İ- DURUM DEĞİŞİKLİKLERİ

1- Sözleşme gereğince 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıya bağlanan malullük ve yaşlılık aylıklarına ait dosyalar sigortalının ölüm tarihine kadar, (b) bendi kapsamındaki sigortalılara bağlanan malullük ve yaşlılık aylıklarına ait dosyalar ise ölüm tarihinden sonra da aylık bağlayan ünitenin arşivinde muhafaza edilecek ve bunların üniteye kaldığı süre içindeki durum değişikliği işlemleri, bu ünitelerce yürütülecektir.

2- Sigortalılara malullük ve yaşlılık nedeniyle bağlanan sözleşme aylıklarının artırılması, azaltılması, durdurulması, kesilmesi ve iptal edilmesi ile aylıklardan kesinti yapılmasına ilişkin işlemler, durum değişikliklerine ait bilgi ve belgelerin temininden sonra 5510 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre sonuçlandırılacaktır.

3- 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bağlanan ölüm aylıklarındaki durum değişikliklerine ait işlemler, henüz merkezde yürütüldüğünden Sözleşme gereğince, sigortalının ölümü ile hak sahiplerine ölüm aylığı bağlandıktan sonra, bunların tahsis dosyaları ile yetki devri kapsamında Sözleşme gereğince malullük ve yaşlılık aylığı bağlanan sigortalının ölümü halinde, hak sahiplerine pasif ölümden aylık bağlama işlemleri sonuçlandırılan tahsis dosyaları, SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığına gönderilecektir.

4- Üçüncü maddede belirtilen aktif ve pasif ölüm dosyaları, 3201 sayılı Kanuna göre yurtdışı sigortalılık sürelerinin borçlandırılması ile aktif veya pasif ölüm nedeniyle aylık bağlanan hak sahiplerinin tahsis dosyaları ile birlikte İş kesim tarihinden sonra her ay SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığına gönderilecektir.

5- Durum değişikliklerinde, 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılar için düzenlenecek olan bilgi giriş formlarındaki “Sabit Sayı” alanı (0) dan sonra dört basamaklı olarak yazılacak, dördüncü basamaktaki rakam beş ve beşten büyük ise dördüncü basamaktaki rakam bir artırılabacaktır.

J- AYLIKLARIN TRANSFERİ

Nihai Protokolün 5 inci maddesinin (e) fıkrasının 2 nci cümlesinde, Kurumumuzca Sözleşmeye göre Alman vatandaşlarına bağlanan aylık ve gelirlerin, Almanya’da veya üçüncü bir ülkede ikamet edilmesi şartıyla bu ülkeye transfer edilerek ödeneceği öngörülmüştür. Üçüncü bir ülkede ikamet eden Alman vatandaşlarının aylıklarının bu ülkeye transferi Alman Kuzey Bavyera Emeklilik Sigortasınca (DRV Nordbayern) gerçekleştirilmektedir.

Buna göre, 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında Türkiye’deki sigortalılık sürelerine istinaden bağlanan sözleşme aylıkları, ilgilinin talebine bağlı olmadan düzenlenecek olan bilgi giriş formundaki “Banka” ve “Transfer” alanlarına (S), “Transfer Yapılacak Ülke” alanına (DE) kodları ile “Transfer Adresi” alanına aylık sahibinin adresinin yazılması ve bu verilerin ilgili ekranlara aktarılması ile gerçekleştirilecektir. Bu işlem için, ayrıca bilgi giriş formunun alt tarafına da Alman kasa numarasının yazılmasının ve bu numaranın da bilgisayar kayıtlarına aktarılması gerekmektedir.

“Çifte vatandaş” olarak da bilinen hem Alman, hem de Türk vatandaşlarına Kurumumuzca bağlanan sözleşme aylıklarının transferi, bunların yazılı taleplerine bağlı bulunmaktadır.

Türk vatandaşlarına Sözleşmeye göre bağlanan aylıkların Almanya’ya transferine imkan bulunmadığından, bu konudaki talepler, ilgili bankaya ödenmesi gereken masrafların kendilerince karşılanması kaydıyla yürürlükteki esaslara göre yerine getirilecektir.

Yukarıda açıklanan durumlar dışında sözleşme aylıkları yurtdışına transfer edilmediğinden, Almanya sosyal sigorta kurumlarınca gönderilen TR 2, TR 3 ve TR 3a belgelerinde sadece Almanya’daki adresleri bildirilen sigortalı ve hak sahiplerinden Türkiye’deki adreslerini bildirmeleri talep edilecek, bağlanan sözleşme aylıklarının bildirilen adreslere en yakın ilgili banka / PTT şubelerince ödenmesi sağlanacaktır.

K- TAZMİNAT TALEPLERİ

Sözleşmenin 49 uncu maddesinin birinci fıkrasında, avans ödeyen Alman sosyal sigorta kurumlarının isteği üzerine bu kurumlar hesabına, Kurumumuz mevzuatına göre hak kazanılmış olan aylıklardan bu avans tutarının mahsup edileceği, üçüncü fıkrasında ise Kurumumuzca aylık bağlanan bir kimse ve bunun geçindirmekle yükümlü olduğu kimseleri aylığa hak kazandıkları süre için Almanya sosyal yardım kurumlarından yardım görmüşlerse, bu yardımları ödeyen sosyal yardım kurumunun isteği üzerine ve onun hesabına tevkif edileceği belirtilmektedir.

Sözleşmenin yukarıda açıklanan madde hükmüne göre, Alman Kuzey Bavyera Emeklilik Sigortasınca (DRV Nordbayern) talep edilen avans ve sosyal yardımlar, hem Türkiye’de hem de Almanya’da sigortalılık süreleri bulunan sigortalı ile bunların hak sahiplerine Kurumumuzca bağlanan sözleşme aylıklarına ait birikmiş ödeme tutarlarının Almanya’ya transferi sağlanacaktır.

Söz konusu transfer işlemi; Alman Kuzey Bavyera Emeklilik Sigortasınca (DRV Nordbayern) birikmiş aylıklarından transferi istenen aylık sahiplerine ait bilgi giriş formlarındaki “Transfer” alanına (T), “Transfer Yapılacak Ülke” alanına (DE) kodları ile “Transfer Adresi” ve “Tazminat Adresi” alanlarına (DRV Nordbayern) kodu, “Tazminat Başlangıç Tarihi” ve “Tazminat Bitiş Tarihi” alanlarına da DRV Nordbayern tarafından

bildirilen tazminat başlangıç ve bitiş tarihlerinin yazılması ve bu kodların ilgili ekranlara aktarılması ile gerçekleştirilecektir. Bu işlem için, ayrıca bilgi giriş formunun alt tarafına da Alman kasa numarasının yazılması ve bu numaranın da bilgisayar kayıtlarına aktarılması gerekmektedir.

L- 506 SAYILI KANUNUN GEÇİCİ 20 NCİ MADDESİNE TABİ SANDIKLAR

Türkiye açısından, Kurumumuz Sözleşmenin uygulanmasında irtibat kurumu olarak belirlenmiş, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre faaliyet gösteren sandıklar da Sözleşme kapsamına alınmıştır. Bu durumda, söz konusu sandıkların Sözleşme kapsamındaki işlemlerinin Kurumumuz aracılığıyla yerine getirilmesi gerekmektedir. Ancak, mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri dikkate alındığında, bu sandıklar tarafından aylık bağlanacak olan sigortalı ve hak sahiplerinin tahsis taleplerini almaya, bu sandıklar yetkili bulunmaktadır.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklara tabi sigortalı ve bunların hak sahiplerinin Sözleşme gereğince tahsis talepleri bu sandıklarca alınacak, ancak bu taleplere bağlı olarak Almanya sosyal sigorta kurumları ile yapılacak olan yazışmalar Kurumumuz aracılığı ile gerçekleştirilecektir.

Söz konusu sandıklara tabi sigortalı ve bunların hak sahipleri yönünden, Sözleşme uyarınca tahsis taleplerinin alınması, Türkiye'deki sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi ile sözleşme aylıklarının bağlanması, ödenmesi ve durum değişikliği işlemleri, ilgili sandıkça yerine getirilecektir. Bu sandıklara yapılan sözleşme aylığı taleplerinin ilgili belgelerle birlikte Almanya sosyal sigorta kurumlarına intikal ettirilmesi ile bu kurumlardan alınan taleplerin anılan sandıklara ulaştırılmasına Kurumumuz aracılık edecektir.

Anılan sandıklarla ilgili olarak Kurumumuzca yerine getirilecek işlemlerde, Ankara'da faaliyet gösteren sandıklar yönüyle Sıhhiye Sosyal Güvenlik Merkezi, İstanbul'da faaliyet gösteren sandıklar yönüyle de Unkapanı Sosyal Güvenlik Merkezi yetkili kılınmıştır.

M- YENİ KURULAN SOSYAL GÜVENLİK MERKEZLERİNDE YÜRÜTÜLECEK İŞLEMLER

1- Sosyal güvenlik il müdürlüklerinde / merkezlerinde bulunan yurtdışı işlemleri servisleri, görevlerini bu Genelge ve 02/03/2009 tarihli Toplu Talimat esasları dahilinde yerine getireceklerdir. Ancak, söz konusu Toplu Talimatın Yurtdışı İşlemleri Servisinin görevlerinin belirlendiği 2 nci ekinde yer alan 3201 sayılı Kanuna göre borçlanma yapanların aylık bağlanmasına ilişkin (A-2)'de belirtilen görevler, tahsis servislerince sürdürülecektir.

2- Yeni kurulan sosyal güvenlik merkezlerinde yurtdışı işlemleri servislerinin kurulması; yurtdışı sigortalılar ile bunların hak sahibi ve aile bireyleri sayıları, yurtdışı işlemlerindeki iş hacminin büyüklüğü ile bu servislerde çalıştırılacak personel sayısı ve niteliği gibi kriterler göz önünde bulundurularak ihtiyaca göre belirlenecektir.

3- Yeni kurulan ve yurtdışı işlemleri ile tahsis servislerinin faaliyete geçirilmesine şimdilik gerek görülmeyen sosyal güvenlik merkezlerinde, yurtdışı sigortalıları ile bunların hak sahibi ve aile bireyleri ile ilgili işlemlerden, yeterli sayıda personelin bulunması ve bunların eğitilmesi kaydıyla aşağıda belirtilenlerin bir kısmı veya tamamı bu merkezlere devredilebilecektir.

a) 3201 sayılı Kanuna göre yapılan yurtdışı hizmet borçlanmasına ilişkin taleplerin alınması ile bu taleplere ilişkin belgelerin borçlanma işlemlerini yürütmekle yetkili sosyal güvenlik il müdürlüğüne / merkezine gönderilmesi.

b) 3201 sayılı Kanuna göre yapılan yurtdışı hizmet borçlanması ile aylığa hak kazananların tahsis taleplerinin alınması ile bu taleplere ilişkin belgelerin tahsis işlemlerini yürütmekle yetkili sosyal güvenlik il müdürlüğüne / merkezine gönderilmesi.

c) Sözleşmeye göre bağlanacak aylıklara ilişkin taleplerin alınması ile bu Genelgenin (B) bölümünün 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü maddelerinde belirtilen işlemlerden sonra taleplere ilişkin belge ve Sözleşme uyarınca düzenlenen belgelerin ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğüne / merkezine gönderilmesi.

d) Sağlık yardım hakkını sözleşmeli ülkelerden alan, ülkemizde sürekli olarak ikamet eden ve Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan sigortalılar ve bunların bakmakla yükümlü olduğu aile bireyelerine ait “Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Göre Sağlık Yardımı Belgesi”nin süresinin uzatılması.

Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Göre Sağlık Yardımı Belgesi süresinin uzatılmasına dair işlemler için yeni belge düzenlenmeden önce, belgeyi daha önce düzenleyen Yurtdışı İşlemleri Servisi ile telefonla irtibata geçilerek ilgililerin sağlık yardımı haklarının devam ettiği teyit edilecektir. Yeni belge düzenlenmesi halinde belgenin bir örneği ilgili Yurtdışı İşlemleri Servisine ulaştırılacaktır. Adına belge düzenlenmiş kişilerle ilgili olarak, sağlık sosyal güvenlik merkezlerinden fatura veya hizmet detay belgesi intikal etmesi halinde, bu fatura ve hizmet detay belgeleri geciktirilmeden ilgili Yurtdışı İşlemleri Servisine gönderilecektir.

N- DİĞER İŞLEMLER

1- Sözleşme ve İdari Anlaşmaya göre, Almanya ve Türkiye sosyal güvenlik kurumlarınca karşılıklı olarak aylıkların veya gelirlerin bağlanmasına, durdurulmasına veya kesilmesine, sigortalılık sürelerindeki değişikliklerin bildirilmesine, hizmet akdine veya kendi nam ve hesabına çalışmaya başlanılmasına, hak sahibinin veya yardım hakkı olan bir yetimin ölümüne, dul kadın ya da erkeğin yeniden evlenmesine, kanuni ikametgahın başka bir ülkeye nakline, adres değişikliğine, ülke uyruğunun değiştirilmesine, çocuğun velayetinin alınmasına veya evlatlık edinilmesine ilişkin bilgi ve belgeler, en kısa sürede TR 8 belgesi ile gönderilecektir.

2- 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bağlanan sözleşme aylıklarının birikmiş tutarlarından yapılacak olan tazminat kesintileri ile Almanya’da ödenmek üzere transfer edilecek aylıklarla ilgili olarak bilgisayar programlarının revize edilmesi ile ilgili çalışmalar sonuçlandırıldığında, ayrıca duyurulacaktır.

3- Almanya sosyal sigorta kurumları ile yapılan yazışma sonucunun iki aylık sürede alınamaması halinde, cevabın çabuklaştırılması yönünden ilgili sigorta kurumuna tekit yazısı yazılacak, üçüncü tekitten sonra sonuç alınamaması halinde ise Kurum web sayfasının “Yurtdışı” bölümünde yer alan iletişim bilgilerinden yararlanılarak T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili yurtdışı temsilciliklerinden (çalışma müşavirliği ve ataşelik) cevabın çabuklaştırılması yönünde destek ve yardım talebinde bulunulacaktır.

4- Sözleşmeye göre yürütülen işlemlerin her aşamasında yazışmaların birer örneği “Bilgi için” başvuru sahiplerine gönderilmek suretiyle bilgilendirilecek, işlemin gecikmeli olarak sonuçlanacağı durumlarda, gecikme sebepleri de açıklanarak yürütülen işlemler konusunda ilgiliye ayrıntılı bilgi verilecektir.

5- Sözleşmeye göre, yetki devri kapsamındaki işlerin yürütümü sırasında kullanılan Almanca belgelerde (evrak, Sözleşme uyarınca düzenlenen belge, tıbbi rapor vb.) tercümesine ihtiyaç duyulan ve 50 kelimeyi geçmeyen metinler, belgeleri gönderilmeksizin yurtdisitercume@sgk.gov.tr e-posta adresine gönderilmek suretiyle tercümeleri elektronik posta yoluyla alınacaktır. Bunun dışındaki Almanca belgelerin, SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığına bir yazı ekinde gönderilerek tercümelerinin temini sağlanacaktır.

6- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile bunların hak sahiplerine yetki devrinden önceki Sözleşmeye göre bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıklarına ait durum değişikliği işlemleri de sosyal güvenlik il müdürlüğünde / merkezlerinde yürütüleceğinden bunların 01/07/2010 tarihinden önce SSGM Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığında muhafaza edilen tahsis dosyaları, asıl tahsis dosyaları ile birleştirilmek üzere, bir takvim dahilinde ilgili ünitelere devredilecektir. Ancak, bu dosyaların devir tarihine kadar meydana gelen durum değişiklikleri halinde, işlemlerin geciktirilmeden sonuçlandırılması bakımından dosyaları “yurtdisievrak@sgk.gov.tr” elektronik posta adresinden istenecektir.

7- Yetki devri kapsamındaki işlemlerin yürütümü sırasında ihtiyaç duyulan Sözleşme, İdari Anlaşma ve Nihai Protokol metinleri ile eğitim notu, Sözleşme uygulamasında kullanılacak belgeler ve yazışma örnekleri, eğitime katılan şef personele CD ortamında teslim edilmiştir. Gerektiğinde bu dokümanlara Kurumumuz web ve Intranet sayfasından ulaşılabilecektir.

8- Alman sosyal sigorta kurumlarının yazışma adresleri Ek-1’deki tabloda, sigortalılık sürelerine ilişkin bu kurumlarca düzenlenen TR 4 belgesinde yer alan Almanca deyimlerin Türkçe karşılıkları Ek-2’deki tabloda ve bu sürelerin borçlanma ve sözleşme aylıklarında değerlendirilmesi Ek-3’deki tabloda gösterilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

M. Emin ZARARSIZ
Kurum Başkanı

EKLER:

- 1- Alman Sosyal Sigorta Kurumlarının İletişim Bilgilerini Gösterir Tablo (1 Sayfa)
- 2- Alman Sosyal Sigorta Kurumlarınca Düzenlenen Hizmet Cetvellerinde Yer Alan Almanca Deyimlerin Türkçe Karşılıklarına İlişkin Tablo (1 Sayfa)
- 3- Alman Sigortalılık Sürelerinin Tahsis İşlemlerinde Değerlendirilmesine İlişkin Tablo (1 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi :

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına

.../07/2010 Şef : F. PARLAK
.../07/2010 Şube Md. : Y. AKSOY
.../07/2010 Şube Md. : Y. Z. ÜNLÜ
.../07/2010 Daire Bşk. : A. YILMAZ
.../07/2010 Genel Md. : İ. ULAŞ
.../07/2010 Kurum Bşk. Yrd. : İ. ÇELİKOĞLU

Koordinasyon:

.../07/2010 Maluliyet ve Sağlık Kurulları Dai. Başk. : H. BALTACI
.../07/2010 Sosyal Sigortalar Yazılım Dai. Başk. : S. KIRAÇLI
.../07/2010 Sigortalı Emeklilik İşlemleri Dai. Başk. : C. CEYLAN

(EK-1)
ALMAN SOSYAL SİGORTA KURUMLARININ
İLETİŞİM BİLGİLERİNİ GÖSTERİR TABLO

KURUMUN ADI	KURUM HAKKINDA BİLGİ	YAZIŞMA ADRESİ	İLETİŞİM BİLGİLERİ
DEUTSCHE RENTENVERSİCHERUNG NORDBAYERN (Alman Kuzey Bavyera Emeklilik Sigortası)	Genellikle işçiler bu kurum kapsamındadır. Özellikle Türk işçilerinin emeklilik işlemleri de bu kurumca yürütülmektedir. Türk işçisinin muhatap olduğu kurum bilinmiyorsa bu kurumla yazışma yapılabilir. Alman mevzuatı ve sözleşme ile alakalı sorular bu kuruma sorulabilir.	DEUTSCHE RENTENVERSİCHERUNG NORDBAYERN 95440 BAYREUTH / ALMANYA	Tel: + 49921607518 (Türkçe) + 49921607691 (Türkçe) Faks: + 49921607734 + 49921607650 e-posta : auslandsreferat@drv-nordbayern.de
DEUTSCHE RENTENVERSİCHERUNG BUND (Alman Federal Emeklilik Sigortası)	Genellikle hizmetliler bu kurum kapsamındadır. Daha çok memurları sigorta kapsamına almıştır. Bu kurum aynı zamanda genç Türklerin yoğun olarak sigortalandığı kurumdur.	DEUTSCHE RENTENVERSİCHERUNG BUND 1074 BERLİN / ALMANYA	Tel: + 493086568663 (Türkçe) + 493086564367 (Türkçe) + 493086564474 (Türkçe) + 493086564402 (Türkçe) Faks: + 493086563845 e-posta: wolfgang.heinemann@drv-bund.de gabriele.weise@drv-bund.de
DEUTSCHE RENTENVERSİCHERUNG KNAPPSCHAFT-BAHN-SEE PIEPERSTRASSE (Alman Maden/Demiryolu/Deniz Emeklilik Sigortası)	Genellikle kurum madende, denizyollarında ve demiryollarında çalışanları sosyal sigorta kapsamına almıştır. Bu kurumda bir tek gün çalışması olsa bile diğer kurumlardaki sigortalıların sözleşme hükümlerine ait işlemleri bu kurum tarafından yerine getirilmektedir.	DEUTSCHE RENTENVERSİCHERUNG KNAPPSCHAFT-BAHN-SEE PIEPERSTRASSE 14-28 44789 BOCHUM / ALMANYA	Tel: + 492319063678 + 49 234 304 23401 + 49 234 304 23400 Faks: + 492319063670 + 49 234 304 923400 + 49 234 304 920100 e-posta : tuncay.sabanci@kbs.de monika.taenzel@kbs.de petra.wilke@kbs.de volker.achenbach@kbs.de

(EK- 2)

**ALMAN SOSYAL SİGORTA KURUMLARINCA DÜZENLENEN HİZMET
CETVELLERİNDE YER ALAN ALMANCA DEYİMLERİN
TÜRKÇE KARŞILIKLARINA İLİŞKİN TABLO**

ALMANCA	TÜRKÇE
Pflichtbeiträge	Zorunlu primler
Pflichtbeitragszeit	Zorunlu prim süresi
Pflichtbeitrag	Zorunlu prim
Arbeitslosigkeit	İşsizlik
Arbeitslosengeld II ohne Arbeitslosigkeit	İşsizlik olmadan işsizlik parası II [işsizlik sigortasına tabi olmadan sosyal yardım (edim)]
Arbeitslosengeld II mit Arbeitslosigkeit	İşsizlikle birlikte işsizlik parası II [işsizlik sigortasına tabi olarak sosyal yardım (edim)]
Arbeitslosigkeit ohne Leistungsbezug	Yardım ödemesi olmadan İşsizlik (sadece işsizlik sigortasına kaydı olan, sosyal yardım almayan)
Überbrückungszeit	Geçiş süresi (hastalık veya işsizlik sürelerinden önce veya sonraki süre)
Geringfügige versicherungsfreie Beschäftigung	Sigortadan muaf kısa süreli çalışma (sigortaya tabi olmayan düşük değerli çalışmalardan doğan, belli bir süreye isabet etmeyen sigorta süreleri)
Versicherungszeiten aufgrund einer Geringfügige versicherungsfreie Beschäftigung	Sigortadan muaf cüzi çalışmaya (sigortaya tabi olmayan düşük değerli çalışmalardan doğan, belli bir süreye isabet etmeyen sigorta sürelerine istinaden olan sigorta süreleri)
Krank/Gesundheitsmaßnahmen	Hastalık/Sağlık tedbirleri (önlemler; örneğin rehabilitasyon veya tekrar çalışmaya başlaması için teşvik yardımları)
Krank/Gesundheitsmaßnahmen ohne Beitragszahlung	Prim ödemesi olmadan hastalık/Sağlık tedbirleri
Schwangerschaft/Mutterschutz	Gebelik/analık koruması (doğurmadan 8 hafta ve doğurduktan sonraki 8 hafta olan süre)
Beitragswert	Prim değeri
Pflichtbeitragszeit für Kindererziehung	Çocuk yetiştirmeden dolayı zorunlu prim süreleri
für Kindererziehung/ Schwangerschaft/ Mutterschutz	Çocuk yetiştirme/gebelik/ analık koruması (doğumdan önceki 8 hafta ve doğumdan sonraki 8 hafta olan süre)
Krankengeldbezug	Hastalık parası ödemesi (çalışırken altı haftadan fazla hasta olduğunda, altıncı hafta itibarıyla hastalık kasasının sağlığına kavuşuncaya kadar maaş yerine ödediği edim).
Pflichtbeiträge für Pflegetätigkeit	Bir kişinin bakımını üstlenmiş ve o kişiye bakıcısı olarak bakıyorsa, bundan doğan bakıcılık işi (faaliyeti) yüzünden zorunlu primler
Pflichtbeitragszeit für Pflegetätigkeit	Bir kişinin bakımını üstlenmiş ve o kişiye bakıcısı olarak bakıyorsa, bundan doğan zorunlu prim süresi
Pflichtbeitragszeit für Schwangerschaft/ Mutterschutz	Gebelik/analık koruması için zorunlu prim süresi (doğumdan önceki 8 hafta ve doğumdan sonraki 8 hafta olan süre)
Pflichtbeitragszeit einmalig gezahltes Entgelt	Zorunlu prim süresi, bir defalık ödenen ücret yüzünden zorunlu prim süresi
Zurechnungszeit vor Rentenbeginn	Aylık ödemesinden önce hesaba dahil edilen/eklenti süreler
Rentenbezug	Aylık ödemesi
Rentenbezug mit Zurechnungszeit	Hesaba dahil edilen/eklenti süreler ile birlikte aylık ödemesi
Pflichtbeitragszeit Entgelt aus Arbeitszeitguthaben	Zorunlu prim süresi, çalışma/mesai saatinden doğan (fazlalığından) ücret
Pflichtbeitragszeit berufliche Ausbildung	Zorunlu prim süresi, mesleki eğitiminden dolayı zorunlu prim süresi
Keine Anrechnung	(Hesaba katma yok) tanınmamıştır
Pflichtbeitragszeit Entgelt bei Freistellung im Insolvenzverfahren	Zorunlu Prim Süresi, iflastan dolayı muafiyet durumunda ücret ödemesi
Krank./Gesundheitsmaßnahmen	Hastalık/Sağlık Önlemleri/yardımları/edimleri
Schwangerschaft/Mutterschutz	Gebelik/Analık Koruması (doğumdan önceki 8 hafta ve doğumdan sonraki 8 hafta olan süre = doğum izni + loğusa)
Bergmannsprämie	Madencilere ek prim
Schulausbildung	Okul öğrenimi
Fachschulausbildung	Meslek Eğitimi Süresi
Hochschulausbildung	Yüksek Okul veya Üniversite Süresi

(EK-3)
ALMAN SİGORTALILIK SÜRELERİNİN TAHSİS İŞLEMLERİNDE
DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN TABLO

Sıra No	Kod	Sigortalılık Süresi	BORÇLANMA		SÖZLEŞME	
			Kapsamında mı?	Aylığı Kesilir mi?	Kapsamında mı?	Aylığı Kesilir mi?
1	PF	Pflichtbeitragszeiten Mecburi Prim Ödeme Süreleri	Evet	Evet	Evet	Evet
2	FR	Freiwillige Beiträge (wg. Selbständigkeit) (Kendi nam ve hesabına çalışmalardan dolayı) isteğe bağlı prim süreleri	Evet	Evet	Evet	Evet
3	FR	Freiw. Beitragszeiten İsteğe Bağlı Prim Ödeme Süreleri	Evet	Hayır	Evet	Hayır
4	KEZ	Kindererziehungszeiten Çocuk Yetiştirme Süreleri	Evet	Hayır	Evet	Hayır
5	PF	Arbeitslosigkeit İşsizlik Ödeneği	Evet	Evet	Evet	Hayır
6	PF	Krankengeldbezug Hastalık Ödeneği	Evet	Evet	Evet	Hayır
7	-	Anpassungsgeld İntibak Parası	Evet	Hayır	Evet	Hayır
8	-	Geringfügige versicherungsfreie Beschäftigung Sigortadan Muaf Cüzi Çalışma	Evet	Hayır	Evet	Hayır
9	PF	Pflichtbeitragszeit für Pflgetätigkeit (PFL) Bakım Süreleri ile Borçlanma Yoluyla Ödenen Primlere ait Süreler	Evet	Evet	Evet	Evet
10	PF	Pflichtbeiträge (wegen Selbständigkeit) (Kendi nam ve hesabına çalışmalardan dolayı) Zorunlu Prim	Evet	Evet	Evet	Evet